

OOSTENDSE NUMISMATIEK

Ziekenbond Help U Zelf te Oostende

De Werkersbond HELP U ZELF te Oostende, beter gekend onder de naam Liberaal Ziekenbond HELP U ZELF.

De maatschappij werd gesticht op 19 november 1894.

Op 8 februari 1914 werd het eerste feest gegeven in het Liberaal Huis gelegen Sint-Sebastiaanstraat te Oostende en dit ter ere van Dhr. A. VERBEKE, oud-senator.

Help U Zelf schonk ter herdenking aan dit feest een schrijn met 3 medailles aan de heer A. VERBEKE.

Hieronder de beschrijving van dit schrijn :

Schrijn (8,5 op 21,5 cm) in donkerblauwe kleur met gouden versiering

Het schrijn bevat 3 medailles op donkerblauw fluweel.

- MEDAILLE IN BRONS Ø 50 mm

R. Gezeten vrouw links gericht met lauwerkrans in de linkerhand en een lauwertak in de rechter.

Op de voorgrond een ploegende boer met 2 paarden. Op de achtergrond zicht op een dorp met stralende zon.

V. Krans gevormd door lauwer- en eikentakken met midden erin een tekst bestaande uit 11 lijnen :

HELP U ZELF AAN DE HEER A. VERBEKE OUD SENATEUR TER
HERINNERING VAN HET EERSTE FEEST GEGEVEN IN HET LIBERAAL
HUIS OOSTENDE DEN 8 FEBRUARI 1914

- MEDAILLE IN VERZILVERD BRONS Ø 50 mm

Zelfde als medaille in brons.

- MEDAILLE IN VERGULD BRONS Ø 50 mm

Zelfde als medaille in brons.

Edwin LIETARD

¥ ¥ ¥ ¥ ¥ ¥ ¥ ¥ ¥ ¥ ¥ ¥ ¥

EEN OOSTENDENAAR IN DE KETEL-OORLOG (1784)

Anekdoten worden in ons historisch onderricht zeldzamer met de dag. Ze moeten plaats maken voor sociaal-economische factoren die, terecht, de drijfveer uitmaken van menselijke acts. Wie kent nu nog het verhaal van de brik "Louis" die vóór Saafdinge door een Hollandse kotter, "De Dolfijn", onder vuur genomen werd en op wiens dek een ketel verbrijzeld werd ?

De Oostendse schoolmeester van weleer vergat of wist wellicht niet dat een 22 jarige stadsgenoot door keizer Jozef II werd uitgekozen om de blokkade van de Schelde te doorbreken.

Wat was er aan vooraf gegaan ?

In 1648 kwam tussen Spanje en de Verenigde Provinciën de fatale vrede van Munster tot stand. Spanje erkende de soevereiniteit van de Noordelijke Nederlanden die op hun beurt de Schelde gesloten hielden.

Het zat Jozef II dubbel dwars dat Antwerpen als natuurlijke

zeehaven van de zee afgesloten bleef. Altijd had hij zijn onvervreemdbare rechten op de souvereiniteit van de Schelde geproklameerd, zeker wanneer een Oostends zeeman, Lievin VAN ISEGHEM, een project uitdacht om vanuit Antwerpen een lading wijn uit Duinkerke te halen.

Geboren op 16 maart 1762 en zoon van Josse en Maria BRACQ (dochter van Dominique BRACQ, kapitein op de Oostendse Compagnie) wist deze telg van een illustere familie het fort Lillo te passeren. Hollandse oorlogsschepen lieten hem niet verder zeilen dan Saaf-tinge en dwongen hem rechtsomkeer te maken...

Jozef II, helemaal niet van de kook, belastte Lievin met een tweede opdracht, in een poging de Schelde vrij te maken.

In de nacht van 7 op 8 oktober 1784 koos de "Louis" zee met als inzet zich niet te intimideren door om het even welk Bataafs schip. Het authentiek boordjournaal is bewaard en vertelt ons zijn wedervaren...

Fort Lillo werd, onder Oostenrijks paviljoen, probleemloos voorbijgevaaren tot plots een Hollands bootje hen halt toeriep. De kapitein deed navraag omtrent de vreemde bedoening en kreeg te horen dat Zijne Majesteit Keizer Jozef II zich aan geen enkele douaneformaliteit hield, waarop de sloep zich verwijderde. Om 8 u 's morgens werd "De Dolfijn" voorbijgevaaren van waarop een kanonschot werd gelost na het hijsen van de witte vlag. Een verwarrende dialoog werd uitgewisseld waarna in de lucht werd geschoten. Driemaal werd met schroot gevuid op kapitein VAN ISEGHEM waarbij hij aan de rechterslaap ongevaarlijk werd gewond. Op de brug stond ook een ketel die stuk werd geschoten. Lievin zag verder nutteloos aandringen in, reefde de zeilen en wierp het anker.

Een half uur later kwamen 3 officieren aan boord en kregen prompt een keizerlijk dekreet onder de neus geduwd. De drie trokken zich terug om een rapport op te stellen waarna de "Louis" door Hollandse zeelui werd bezet. Enkele dagen later werd het vrijgegeven. De dreiging in de grond geboord te worden was er teveel aan en het roer werd omgegooid... VAN ISEGHEM bezorgde het Algemeen Bestuur te Brussel een feitenrelaas dat via een koerier aan het Weense hof werd bezorgd. Daar tilde men zwaar aan deze feitelijke oorlogstoestand. De woedende keizer begon te wapenen maar werd het slachtoffer van een Europese diplomatie. Toen Frankrijk de Verenigde Provinciën steunde, moest hij genoegen nemen met het Verdrag van Fontainebleau (1763) : de keizer ontving Lillo en Liefkeshoek en een schadevergoeding van 10 miljoen gulden, maar . . . de Schelde blééf gesloten !

En Lievin ? Zijn optreden bezorgde hem een keizerlijke onderscheiding. In 1789 vinden we hem terug als marineluitenant die het bevel voert over een eskader van 3 schepen in het toenmalige Oostenrijkse Triest. Op 17 april 1790 sterft hij er, amper 30 jaar oud.

Yvan VAN HYFTE